

1. Úloha IOS (2022)

Popis úlohy

Cílem úlohy je vytvořit shellový skript pro analýzu záznamů osob s prokázanou nákazou koronavirem způsobujícím onemocnění COVID-19 na území České republiky. Skript bude filtrovat záznamy a poskytovat základní statistiky podle zadání uživatele.

Specifikace rozhraní skriptu

JMÉNO

- corona — analyzátor záznamů osob s prokázanou nákazou koronavirem způsobujícím onemocnění COVID-19

POUŽITÍ

- corona [-h] [FILTERS] [COMMAND] [LOG [LOG2 [...]]]

VOLBY

- COMMAND může být jeden z:
  - infected — spočítá počet nakažených.
  - merge — sloučí několik souborů se záznamy do jednoho, zachovávající původní pořadí (hlavička bude ve výstupu jen jednou).
  - gender — vypíše počet nakažených pro jednotlivé pohlaví.
  - age — vypíše statistiku počtu nakažených osob dle věku (blížší popis je níže).
  - daily — vypíše statistiku nakažených osob pro jednotlivé dny.
  - monthly — vypíše statistiku nakažených osob pro jednotlivé měsíce.
  - yearly — vypíše statistiku nakažených osob pro jednotlivé roky.
  - countries — vypíše statistiku nakažených osob pro jednotlivé země náказы (bez ČR, tj. kódu CZ).
  - districts — vypíše statistiku nakažených osob pro jednotlivé okresy.
  - regions — vypíše statistiku nakažených osob pro jednotlivé kraje.
- FILTERS může být kombinace následujících (každý maximálně jednou):
  - a DATETIME — after: jsou uvažovány pouze záznamy PO tomto datu (včetně tohoto data). DATETIME je formátu YYYY-MM-DD.
  - b DATETIME — before: jsou uvažovány pouze záznamy PŘED tímto datem (včetně tohoto data).
  - g GENDER — jsou uvažovány pouze záznamy nakažených osob daného pohlaví. GENDER může být M (muži) nebo Z (ženy).
  - s [WIDTH] u příkazů gender, age, daily, monthly, yearly, countries, districts a regions vypisuje data ne číselně, ale graficky v podobě histogramů. Nepovinný parametr WIDTH nastavuje šířku histogramů, tedy délku nejdelšího řádku, na width. Tedy, width musí být kladné celé číslo. Pokud není parametr width uveden, řídí se šířky řádků požadavky uvedenými níže.
  - n **(nepovinný, viz níže)** -d DISTRICT_FILE — pro příkaz districts vypisuje místo **LAU 1 kódu** okresu jeho jméno. Mapování kódů na jména je v souboru DISTRICT_FILE
  - (nepovinný, viz níže)** -r REGIONS_FILE — pro příkaz regions vypisuje místo **NUTS 3 kódu** kraje jeho jméno. Mapování kódů na jména je v souboru REGIONS_FILE
- h — vypíše nápovědu s krátkým popisem každého příkazu a přepínače.

Popis

- Skript filtruje záznamy osob s prokázanou nákazou koronavirem způsobujícím onemocnění COVID-19. Pokud je skriptu zadán také příkaz, nad filtrovanými záznamy daný příkaz provede.
- Pokud skript nedostane ani filtr ani příkaz, opisuje záznamy na standardní výstup.
- Skript umí pracovat i záznamy komprimované pomocí nástrojů gzip a bzip2 (v případě, že název souboru končí *.gz* resp. *.bz2*).
- V případě, že skript na příkazové řádce nedostane soubory se záznamy (log, log2, ...), očekává záznamy na standardním vstupu.
- Pokud má skript vypsat seznam, každá položka je vypisna na jeden řádek a pouze jednou. Není-li uvedeno jinak, je pořadí řádků dáno abecedně. Položky se nesmí opakovat.
- Grafy jsou vykresleny pomocí ASCII a jsou otočené doprava. Hodnota řádku je vyobrazena posloupností znaku mířky #.

Podrobné požadavky

- Skript analyzuje záznamy ze zadaných souborů v daném pořadí.
  - Formát souboru se záznamy je CSV, kde oddělovačem je znak čárky *,*. Celý soubor je v kódování ASCII. Formát je řádkový, každý *neprázdný* řádek (prázdné řádky jsou takové, které obsahují jen bílé znaky) odpovídá záznamu o jedné nákaze osoby ve tvaru (následující je hlavička CSV souboru)
- id, datum, vek, pohlaví, kraj_nuts_kod, okres_lau_kod, nakaza_v_zahranici, nakaza_zeme_cs_u_kod, reportovano_khs
- kde
  - id je identifikátor záznamu (řetězec neobsahující bílé znaky a znak čárky *,*),
  - datum je ve formátu YYYY-MM-DD,
  - vek je kladné celé číslo,
  - poohlaví je M (muž) nebo Z (žena),
  - kraj_nuts_kod je *kód kraje*, kde byla náказа zjištěna,
  - okres_lau_kod je *kód okresu*, kde byla náказа zjištěna,
  - nakaza_v_zahranici značí, zda zdroj náказы byl v zahraničí (1 značí, že zdroj náказы byl v zahraničí, prázdné pole značí, že nebyl),
  - nakaza_zeme_cs_u_kod je *kód země* vzniku náказы (pro nákazou vzniklou v zahraničí),
  - reportovano_khs značí, zda byla náказа reportována krajské hygienické stanicí.
- Příklad souboru se třemi záznamy:

```
id,datum,vek,poohlaví,kraj_nuts_kod,okres_lau_kod,nakaza_v_zahranici,nakaza_zeme_cs_u_kod,reportovano_khs
6f4125cb-fb41-4fb0-a478-07b69ba106a4,2020-03-01,21,Z,CZ010,CZ0100,1,IT,1
f608ff5-283d-4d3e-aab0-a5d98ac0a06,2020-03-11,32,M,CZ080,CZ0804,,1
b03dcf40-04cd-4f7b-a13d-767fc43c3013,2020-03-14,38,M,,,,,
```

- První záznam z 1. března 2020 značí nákazou 21leté ženy v kraji “Hlavní město Praha” (kód CZ010), v okrese “Hlavní město Praha” (kód CZ0100). Žena byla nakažena v Itálii (kód IT) a náказа byla reportována krajské hygienické stanicí.

- Druhý záznam značí vnitrostátní nákazou 32letého muže v Moravskoslezském kraji (kód CZ080), v okrese Nový Jičín (kód CZ0804), zjištěnou 11. března 2020.
- Třetí záznam značí nákazou 38letého muže zjištěnou 14. března 2020, u níž nejsou k dispozici další informace.

- Skript žádný soubor nemodifikuje. Skript nepoužívá dočasné soubory.

- Záznamy ve vstupních souborech nemusí být uvedeny chronologicky a je-li na vstupu více souborů, jejich pořadí také nemusí být chronologické.

- Pokud není při použití přepínače -s uvedena šířka width, pak každý výskyt symbolu # v grafu odpovídá počtu nákaz (zaokrouhleno dolů) dle příkazu následujícím způsobem:

- gender — 100 000
- age — 10 000
- daily — 500
- monthly — 10 000
- yearly — 100 000
- countries — 100
- districts — 1 000
- regions — 1000

- Při použití přepínače -s s uvedenou šířkou width je počet nákaz na mířku upraven podle největšího počtu výskytů v řádku grafu. Řádek s největší hodnotou bude mít počet mířek width a ostatní řádky budou mít proporcionální počet mířek vzhledem k největší hodnotě. Při dělení zaokrouhluje dolů. Tedy např. při -s 6 a řádku s největší hodnotou 1234 bude řádek s touto hodnotou vypadat takto: #####.

- Pořadí argumentů stačí uvažovat takové, že nejdřív budou všechny přepínače, pak (volitelně) příkaz a nakonec seznam vstupních souborů (lze tedy použít getopts).

- Předpokládáje, že vstupní soubory nemůžou mít jména odpovídající některému příkazu nebo přepínači.

- V případě uvedení přepínače -h se vždy pouze vypíše nápověda a skript skončí (tedy, pokud by za přepínačem následoval nějaký příkaz nebo soubor, neprovede se).

- V případě neexistující hodnoty atributu u příkazů gender, age, daily, monthly, yearly, countries, districts, regions agreguje záznamy s neexistující hodnotou pod hodnotu None, kterou ve výpisech uvádějte jako poslední.

- Předpokládáje, že je-li v záznamu uvedena hodnota pro nějaký atribut záznamu, pak je korektní (tj. není potřeba validovat vstup) s následujícími výjimkami:

- ve sloupci datum je očekáváno korektní datum ve formátu YYYY-MM-DD, které odpovídá skutečnému dni (tedy, např., yesterday nebo 2020-02-30 jsou nevalidní hodnoty).
- ve sloupci vek je očekáváno nezáporné celé číslo (tedy, např., -42, 18.5 nebo 1e10 jsou nevalidní hodnoty).

V případě detekování záznamu porušujícího některou z podmínek uvedených výše vypíše chybu na chybový výstup a pokračuje ve zpracování dále (chybějící hodnota data/věku není porušením). Formát pro chybu je následující:

```
Invalid date: 6f4125cb-fb41-4fb0-a478-07b69ba106a4,2020-04-31,21,Z,CZ010,CZ0100,1,IT,1
Invalid age: 033fb060-2a10-42ce-80c1-72c2e30b1981,2020-03-05,dvacet,Z,CZ042,CZ0421,,1
```

- U příkazu age pracujte s následujícími intervaly a zarovnáním:

```
0-5   :
6-15  :
16-25 :
26-35 :
36-45 :
46-55 :
56-65 :
66-75 :
76-85 :
86-95 :
96-105:
>105  :
```

- Implementace přepínačů -d a -r je nepovinná; korektní implementace může vynahradit jiné bodové ztráty.

- U příkazů gender, daily, monthly, yearly, countries, districts, regions (bez přepínačů -d a -r) stačí vypisovat výstup ve formátu hodnota: pocet (bez mezery před dvojtečkou a s právě jednou mezerou za dvojtečkou), případně (pro přepínač -s) hodnota: ###...#. U příkazu age je zarovnání specifikováno výše.

Pro nepovinné přepínače -r a -d je dvojtečka na pozici o jedna větší, než je počet symbolů nejdelší hodnoty, tj. např.

```
hodnota      : 42
delsi_hodnota: 1337
```

- Příkaz countries nep vypisuje počet nákaz v České republice (kód CZ).

- Hodnoty ve sloupcích nakaza_v_zahranici a reportovano_khs ignoruje (tj. například u příkazu countries není třeba brát nakaza_v_zahranici do úvahy).

- Záznamy nemusí nutně mít patřičný počet sloupců. V případě chybějícího sloupce postupujte stejně, jako kdyby v něm chýběla hodnota (pokud záznamu chybí N polí, znamená, to, že chybí hodnota N nejpravějších sloupců, tedy, např., pokud záznam obsahuje jen 7 polí, pak chybí hodnoty sloupců nakaza_zeme_cs_u_kod a reportovano_khs).

- Nekontroluje, zda obsahy sloupců kraj_nuts_kod, okres_lau_kod a nakaza_zeme_cs_u_kod odpovídají daným číselníkům. V případě implementace rozšíření -d a -r při použití hodnoty nedefinované v souboru s definicemi okresů/krajů vypisuje dané záznamy na chybový výstup v následujícím formátu:

```
Invalid value: 07958a56-6867-4245-b4d2-29c291c20359,2020-08-16,5,M,CZ099,CZ0999,,,1
```

Implementační detaily

- Skript by měl mít v celém běhu nastaveno POSIXLY_CORRECT=yes.

- Skript by měl běžet na všech běžných shellech (dash, ksh, bash). Pokud použijete vlastnost specifickou pro nějaký shell, uveďte to pomocí direktivy interpretu na prvním řádku souboru, např. #!/bin/bash nebo #!/usr/bin/env bash pro bash. Můžete použít GNU rozšíření pro sed či awk. Jazyky Perl, Python, Ruby, atd. povoleny nejsou.

UPOZORNĚNÍ: některé servery, např. merlin.fit.vutbr.cz, mají symlink /bin/sh -> bash. Ověřte si proto, že skript skutečně testujete daným shellem. Doporučuji ověřit správnou funkčnost pomocí virtuálního stroje níže.

- Skript musí běžet na běžně dostupných OS GNU/Linux, BSD a MacOS. Studentům je k dispozici virtuální stroj s obrazem ke stažení zde: <http://www.fit.vutbr.cz/~lengal/public/trustyova> (pro VirtualBox, login: trusty / heslo: trusty), na kterém lze ověřit správnou funkčnost projektu.

- Skript nesmí používat dočasné soubory. Povoleny jsou však dočasné soubory nepřímo tvořené jinými příkazy (např. příkazem sed -i).

Odevzdání projektu

Odevzdávejte pouze skript corona (nebalte ho do žádného archivu). Odevzdejte do IS, termín Projekt 1.

Rady

- Dobrā dekompozice problému na podproblémy Vám může značně ulehčit práci a předejít chybám.
- Naučte se *dobře* používat *funkce* v shellu (uvědomte si, že spousta funkcionality, např. pro výpisy statistik, histogram, atd., je obdobná).

Návratová hodnota

- Skript vrací úspěch v případě úspěšné operace. Interní chyba skriptu nebo chybné argumenty budou doprovázeny chybovým hlášením na stderr a neúspěšným návratovým kódem.

Příklady použití

- Ukázky záznamů o nakažených jsou dostupné na oficiálních stránkách MZČR: <https://onemocneni-aktualne.mzcr.cz/api/v2/covid-19/osoby.csv> (pozor, má cca 250 MiB). Na *této stránce* jsou dispozici další datové sady včetně popisů jejich schémat.
- Vzorové záznamy, na kterých jsou ukázaný příklady použití níže, jsou k dispozici na [tento stránce](#). Jsou to konkrétně následující:
- Kopie souboru osoby.csv z 21. února 2022 [zde](#) (cca 250 MiB).
- Zkrácená verze verze osoby-short.csv [zde](#) (cca 150 KiB).
- Podmnožina záznamů za leden 2022 rozdělených dle jednotlivých dnů je k dispozici [zde](#).
- Komprimované verze souborů osoby.csv a osoby-short.csv ([osoby.csv.gz](#), [osoby.csv.bz2](#), [osoby-short.csv.gz](#) a [osoby-short.csv.bz2](#)).
- Soubor osoby2.csv s ukázkami těžších záznamů, které je potřeba umět korektně zpracovat, je [zde](#).

Příklady:

```
$ cat osoby.csv | head -n 5 | ./corona
id,datum,vek,poohlaví,kraj_nuts_kod,okres_lau_kod,nakaza_v_zahranici,nakaza_zeme_cs_u_kod,reportovano_khs
6f4125cb-fb41-4fb0-a478-07b69ba106a4,2020-03-01,21,Z,CZ010,CZ0100,1,IT,1
5841443b-7df4-4af9-acab-75ca47010ec3,2020-03-01,43,M,CZ042,CZ0421,1,IT,1
5c0b7ece-97a2-433b-9715-59dc70a48a2c,2020-03-01,67,M,CZ010,CZ0100,1,IT,1
d345e0e2-9056-4d3f-b790-405b12831100,2020-03-03,21,Z,CZ010,CZ0100,,1

$ ./corona infected osoby.csv
35103069

$ ./corona infected infected-jan22/infected-22-01-*.csv
560894

$ ./corona merge infected-jan22/infected-22-01-*.csv
id,datum,vek,poohlaví,kraj_nuts_kod,okres_lau_kod,nakaza_v_zahranici,nakaza_zeme_cs_u_kod,reportovano_khs
741d72a4-2b6e-4703-872d-920748ca0ade,2022-01-01,3,Z,CZ020,CZ0203,,1
f3975408-5e7f-44fd-8b65-e4e7e30b9521,2022-01-01,52,Z,CZ052,CZ0522,,1
1a27f50f-8950-40c5-89fa-3795f4a006f4,2022-01-31,19,Z,CZ063,CZ0635,,1
9aebc069-89d5-4ba0-96c5-aefaf12c6746,2022-01-31,19,M,CZ064,CZ0642,,1

$ cat osoby.csv | ./corona gender
M: 1703679
Z: 1080601
```

```
$ curl -s 'https://pajda.fit.vutbr.cz/ios/ios-22-1-inputs/-/raw/main/data/osoby.csv' | ./corona -a 2021-07-19 infected
1835517

$ cat osoby.csv | ./corona daily
2020-03-01: 3
2020-03-02: 0
2020-03-03: 2
2020-03-04: 1

2022-02-19: 0218
2022-02-20: 4267

$ cat osoby.csv | ./corona monthly
2020-03: 3316
2020-04: 4305
2020-05: 1615
...
2022-01: 560894
2022-02: 465810

$ cat osoby.csv | ./corona yearly
2020: 732000
2021: 1708040
2022: 1026704
```

```
$ ./corona countries osoby.csv
99: 1
AD: 1
AE: 144
AF: 13
...
ZA: 30
ZW: 2
ZW: 1

(kód země 99 na prvním řádku je chyba v datové sadě; neřešte ji)
```

```
$ ./corona -g M osoby.csv | head -n 6
id,datum,vek,poohlaví,kraj_nuts_kod,okres_lau_kod,nakaza_v_zahranici,nakaza_zeme_cs_u_kod,reportovano_khs
5841443b-7df4-4af9-acab-75ca47010ec3,2020-03-01,43,M,CZ042,CZ0421,1,IT,1
5c0b7ece-97a2-433b-9715-59dc70a48a2c,2020-03-01,67,M,CZ010,CZ0100,1,IT,1
496a094f-650e-4274-a51f-72aa92001f33,2020-03-05,49,M,CZ042,CZ0421,1,IT,1
815a219-2735-46ae-8014-65845948102f,2020-03-06,47,M,CZ010,CZ0100,1,IT,1
977000d1-2071-4037-89a2-650b4402a007,2020-03-06,44,M,CZ010,CZ0100,1,IT,1

$ cat /dev/null | ./corona
id,datum,vek,poohlaví,kraj_nuts_kod,okres_lau_kod,nakaza_v_zahranici,nakaza_zeme_cs_u_kod,reportovano_khs

$ ./corona -s daily osoby.csv
2020-03-01: 3
2020-03-02: 0
2020-03-03: 2
2020-03-04: 1

2022-02-19: #####
2022-02-20: #####

$ ./corona -s monthly osoby.csv
2020-03: 3316
2020-04: 4305
2020-05: 1615
...
2022-01: #####
2022-02: #####

$ ./corona -s 20 yearly osoby.csv
2020: #####
2021: #####
2022: #####
```

```
$ cat osoby.csv.gz | ./corona | head -n 5
id,datum,vek,poohlaví,kraj_nuts_kod,okres_lau_kod,nakaza_v_zahranici,nakaza_zeme_cs_u_kod,reportovano_khs
6f4125cb-fb41-4fb0-a478-07b69ba106a4,2020-03-01,21,Z,CZ010,CZ0100,1,IT,1
5841443b-7df4-4af9-acab-75ca47010ec3,2020-03-01,43,M,CZ042,CZ0421,1,IT,1
5c0b7ece-97a2-433b-9715-59dc70a48a2c,2020-03-01,67,M,CZ010,CZ0100,1,IT,1
d345e0e2-9056-4d3f-b790-405b12831100,2020-03-03,21,Z,CZ010,CZ0100,,1
```

```
$ cat osoby.csv.bz2 | ./corona | head -n 5
id,datum,vek,poohlaví,kraj_nuts_kod,okres_lau_kod,nakaza_v_zahranici,nakaza_zeme_cs_u_kod,reportovano_khs
6f4125cb-fb41-4fb0-a478-07b69ba106a4,2020-03-01,21,Z,CZ010,CZ0100,1,IT,1
5841443b-7df4-4af9-acab-75ca47010ec3,2020-03-01,43,M,CZ042,CZ0421,1,IT,1
5c0b7ece-97a2-433b-9715-59dc70a48a2c,2020-03-01,67,M,CZ010,CZ0100,1,IT,1
d345e0e2-9056-4d3f-b790-405b12831100,2020-03-03,21,Z,CZ010,CZ0100,,1
```

```
$ ./corona districts osoby.csv
CZ0100: 440252
CZ0201: 34423
CZ0202: 33545
CZ0203: 54308
CZ0204: 30106
...
CZ0800: 103556
None: 20959
```

```
$ ./corona regions osoby.csv
CZ010: 440252
CZ020: 402100
...
CZ080: 307509
None: 2020
```

```
$ ./corona age osoby.csv
0-5   : 110107
6-15  : 511000
16-25 : 410000
26-35 : 511072
36-45 : 640721
46-55 : 570004
56-65 : 359275
66-75 : 225405
76-85 : 110300
86-95 : 39405
96-105: 2051
>105  : 302
None  : 440
```

```
$ ./corona infected osoby2.csv
9
Invalid date: 00dc57759-d153-45c2-0d14-fb92fc020060,2020-15-03,62,Z,CZ010,CZ0100,,1
Invalid age: 5b0a9692-a72a-4f3a-a014-83ae08a79f20,2020-03-10,5,3,1415,Z,CZ071,CZ0712,1,IT,1

$ ./corona daily osoby2.csv
2020-03-01: 3
2020-03-02: 2
2020-03-03: 1
2020-03-04: 1
2020-03-05: 3
Invalid date: 00dc57759-d153-45c2-0d14-fb92fc020060,2020-15-03,62,Z,CZ010,CZ0100,,1
Invalid age: 5b0a9692-a72a-4f3a-a014-83ae08a79f20,2020-03-10,3,3,1415,Z,CZ071,CZ0712,1,IT,1
```

Rozšíření

```
$ ./corona -d okresy.csv districts osoby.csv
Benesov      : 34423
Beroun       : 33545
Blansko      : 34374
Brno-mesto   : 123602

Zdar nad Sazavou: 37928
None         : 2959
```

```
$ ./corona -r kraje.csv regions osoby.csv
Hlavní mesto Praha : 448252
Jihocesky kraj      : 206200
Jihomoravsky kraj   : 374972
Karlovarsky kraj     : 77709
Kraj Vysočina      : 150109
Kralupyhradecky kraj: 190101
Liberecky kraj       : 140900
Moravskoslezsky kraj: 307509
Olomoucky kraj       : 200503
Pardubicky kraj      : 103200
Plzensky kraj        : 193000
Stredocesky kraj     : 402130
Ustecky kraj         : 240021
Zlinsky kraj        : 100010
None                : 2926
```

- [Popis úlohy](#)
  - [Specifikace mzhraní skriptu](#)
  - [Popis](#)
  - [Podrobné požadavky](#)
  - [Implementační detaily](#)
  - [Odevzdání projektu](#)
  - [Rady](#)
  - [Návratová hodnota](#)
  - [Příklady použití](#)
    - [Rozšíření](#)

Build with [Pandoc](#) using [pandoc-bootstrap](#) theme